

**ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE**

Tobačna ulica 5 | 1000 Ljubljana
T 01 230 95 00
E zrsvn.oe@zrsvn.si | www.zrsvn.si

Številka: 5-III-722/3-O-2019/MSBF
Datum: 30. 8. 2019

**Republika Slovenija
Ministrstvo za infrastrukturo
Langusova ulica 4
1535 Ljubljana**

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO LJUBLJANA	
PREJETO: 8	
Priloga:	05 -09- 2019
Številka zadeve:	0141-8/2019/19
Signirni znak:	0043A25

ZADEVA: Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen – apnenec v pridobivalnem prostoru Gabrovec II

Na osnovi vaše vloge št. 0141-8/2019/8 z dne 7. 8. 2019, prejete dne 8. 8. 2019, dopolnjene z vašim dopisom št. 0141-8/2019714 z dne 12. 8. 2019, prejetim dne 14. 8. 2019, izdajamo v skladu s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18; v nadaljevanju ZON), naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje apnenca na pridobivalnem prostoru Gabrovec II, ki obsega zemljišča s parc. št. 803/7-del, 804/5-del, 810/1-del in 810/2, vse v k.o. 2525 Ilirska Bistrica s skupno površino 9,3799 ha.

Vlogo za pridobitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine vlaga Salonit Anhovo, Kamnolomi, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle. Predmet rudarske pravice je površinsko izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen – apnenec z razstreljevanjem. Količina mineralne surovine v predlaganem pridobivalnem prostoru, ki se bo izkoriščala skladno z rudarskim projektom znaša 1.622.900 m³. Trajanje rudarske pravice je predvideno za dobo 36 let. Nadmorska višina najgloblje točke izkoriščanja je 735 m. Pridobivalni prostor Gabrovec II predstavlja delno nov in delno predčasno opuščen pridobivalni prostor v občini Ilirska Bistrica.

Vlogi ste priložili:

- Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru »Gabrovec II«, številka projekta ROG-2019/2, maj 2019 (R.O.G., rudarstvo, okolje, geotehnologija, Andrej Sladič s.p., Kamnica 79, 1262 Dol pri Ljubljani).

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo varstvene usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Državni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava, ki so pristojne za pripravo prostorskih aktov in drugih aktov rabe naravnih dobrin, si morajo v postopku priprave teh aktov pridobiti naravovarstvene smernice.

2 SPLOŠNI DEL

Pridobivalni prostor Gabrovec II v občini Ilirska Bistrica, se v celoti nahaja v vplivnem območju Regijskega parka Škocjanske jame (Zakon o Regijskem parku Škocjanske jame, *Uradni list RS*, št. 57/96 in 46/14 – ZON-C), območju pričakovanih naravnih vrednot - karbonati, ekološko pomembnem območju (*Uredba o ekološko pomembnih območjih*, *Uradni list RS*, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18), posebnem območju varstva – območju Natura 2000 (*Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*, *Uradni list RS* 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. *US*, 3/14, 21/16 in 47/18) in v geološki naravni vrednoti (*Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot*, *Uradni list RS*, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19 ter sklep št. 35600-46/2017 z dne 16. 2. 2018).

VPLIVNO OBMOČJE: *Regijski park Škocjanske jame*

OBMOČJE PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT: *Karbonati*

Kratka oznaka: Območje pričakovanih geomorfoloških podzemnih naravnih vrednot.

EKOLOŠKO POMEMBNO OBMOČJE: *ID 51200 Snežnik - Pivka*

Kratka oznaka: Jugovzhodni del visokih dinarskih planot, ki jih poraščajo dinarski bukovo-jelovi gozdovi. Na obrobju prevladujejo obsežna suha travišča. Življenjski prostor številnih ogroženih živalskih in rastlinskih vrst, osrednji življenjski prostor velikih zveri.

EKOLOŠKO POMEMBNO OBMOČJE: *80 000 Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri*

Kratka oznaka: Osrednji življenjski prostor velikih zveri: volka (*Canis lupus*), rjavega medveda (*Ursus arctos*) in navadnega risa (*Lynx lynx*).

OBMOČJE NATURA 2000 - POSEBNO OBMOČJE VARSTVA: *SI 5000002 Snežnik - Pivka*

Kratka oznaka: Mednarodno pomembno območje za ptice. Območje je pomembno za ogrožene in zavarovane vrste ptic npr.: beloglavi jastreb (*Gyps fulvus*), gozdni jereb (*Bonasa bonasia*), hribski škrljanec (*Lullula arborea*), kačar (*Circaetus gallicus*), kozača (*Strix uralensis*), pisana penica (*Sylvia nisoria*), planinski orel (*Aquila chrysaetos*), podhujka (*Caprimulgus europaeus*), rjava cipa (*Anthus campestris*), rjavi srakoper (*Lanius collurio*), slegur (*Monticola saxatilis*), velika uharica (*Bubo bubo*)...

NARAVNA VREDNOTA: *Ident. št.: 80064V Ilirska Bistrica – zatrep fosilnega plazu*

Kratka oznaka: Zatrep fosilnega plazu velikih dimenzij, nastal v povezavi s pliocensko ali kvartarno tektoniko na območju Ilirske Bistrice.

3 POSEBNI DEL

Za območje Občine Ilirska Bistrica je Zavod RS za varstvo narave, OE Nova Gorica izdelal Naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve prostorskih planskih aktov (naloga št. 5-III-58/4-O-03/ACG, Nova Gorica, junij 2003), v katerih je v skladu z ZON podana vsebina za področje ohranjanja narave za celotno občino. Izdelane so bile tudi Naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve prostorskih ureditvenih pogojev za občino Ilirska Bistrica (naloga št. 5-III-65/4-O-04/ACG z dne 19. 4. 2004) in Naravovarstvene smernice za OPN Ilirska Bistrica (naloga št. 5-III-166/4-O-10/ACG, april 2010). Vsebinske naravovarstvene smernice naj se upoštevajo pri umeščanju dejavnosti v prostor in urejanju prostora. Za obravnavano območje so že bile izdelane *Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje tehničnega kamna v kamnolomu Vrbovo (Gabrovec II)*, v

občini Ilirska Bistrica, št. 5-III-591/2-O-09 BF z dne 26. 10. 2009, v katerih je v skladu z ZON podana vsebina za področje ohranjanja narave. Vsebina naravovarstvenih smernic naj se upošteva pri načrtovanju posegov v prostor.

3.1 Varstvo zavarovanih območij

3.1.1 Varstveni režim za vplivno območje Regijskega parka Škocjanske jame

Vplivno območje in varstvene režime na vplivnem območju Regijskega parka Škocjanske jame določa Zakon o regijskem parku Škocjanske jame, ki v 8. členu prepoveduje vse posege v okolje na vplivnem območju parka, ki bi lahko posredno ali neposredno poslabšali obstoječe stanje okolja v parku. Med drugim so prepovedani:

- drugi posegi, ki pomenijo tveganje ali nevarnost za okolje in njihovi škodljivi vplivi segajo v park.

V času delovanja je tako potrebno zagotoviti vse tehnične in druge ukrepe za preprečitev kakršnegakoli onesnaženja tal in okolice. Pri delih naj izvajalec uporablja stroje, ki ne puščajo mineralnih olj, ne oddajajo prekomerne količine izpušnih plinov in ne povzročajo prekomernega hrupa. V primeru onesnaženja naj bo predhodno pripravljen sanacijski načrt in deponija za skladiščenje onesnaženega materiala.

3.2 Varstvo naravnih vrednot

3.2.1 Splošne varstvene usmeritve

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 52/02, 67/03).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

3.2.2. Konkretna varstvena usmeritve za varstvo naravnih vrednot

Celotno območje pridobivalnega prostora se nahaja znotraj geološke naravne vrednote Ilirska Bistrica - zatrep fosilnega plazu. Celoten plaz se jasno odraža v reliefu, še posebej pa odlomna brežina plazu, ki je pravilne polkrožne oblike in tvori veličasten amfiteater s premerom 5 km. Zaradi ohranjanja reliefne značilnosti, polkrožne oblike amfiteatra je potrebno v fazi sanacije kamnoloma upoštevati naslednje konkretne usmeritve (pogoje):

- naklon končne sanacijske brežine naj se prilagaja naravnemu reliefu.

3.3 Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

V primeru najdbe mineralov ali fosilov ter odkritju jame med gradnjo objektov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Najdbo mora najditelj prijaviti organizaciji pristojni za ohranjanje narave, hkrati pa jo mora zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo.

3.3.1 Priporočila za ravnanje glede na vrsto posega pred odkritjem

Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi deli z vidika odkrivanja geoloških pojavov, ki so potencialna naravna vrednota, in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve za varstvo naravnih vrednot.

3.3.2 Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave, ki pripravi usmeritve.

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti *in-situ* niti *ex-situ* varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

3.4 Varstvene usmeritve za varstvo posebnih varstvenih območij (območij NATURA 2000)

3.4.1 Splošne varstvene usmeritve

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

3.4.2 Konkretna varstvena usmeritve za varstvo posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000)

Del območja predvidenega pridobivalnega prostora je še neizkoriščen, tako bi poseg izkoriščanja lahko imel za posledico fizično izgubo habitata varovanih vrst, dejavnost izkoriščanja mineralnih surovin, pa bi lahko povzročila poslabšanje ugodnega stanja varovanih vrst na območju, predvsem zaradi hrupa, prašenja in osvetljevanja območja. Zaradi navedenega je potrebno pri načrtovanju in

izvajanju predvidenih posegov zaradi podelitve koncesijskega akta za rudarsko pravico upoštevati tudi naslednje konkretne varstvene usmeritve:

- Ob robu pridobivalnega prostora naj se znotraj območja pridobivalne pravice na parceli 803/7, v k.o. Ilirska Bistrica ohranja vsaj 10 metrski obodni pas v katerega se ne posega s kakršnimikoli deli.
- V nočnem času naj se dela ne izvajajo.
- Odstranjevanje lesne zarasti naj se izvede izven spomladanskega časa, ki je gnezditveno obdobje ogroženih, zavarovanih vrst ptic in vrst zaradi katerih je bilo razglašeno območje Nature 2000 kot npr. podhujka (*Caprimulgus europaeus*). Morebitno poseganje v vegetacijo in odstranjevanje lesne zarasti naj se izvaja od 1. avgusta do 15. februarja.
- Deponije gradbenega materiala naj bodo locirane na že degradiranih površinah.
- V primeru prevelikega prašenja okolice pridobivalnega prostora, naj se izvede ukrepe proti prašenju (npr. močenje površin...).

3.5 Varstvene usmeritve za varstvo ekološko pomembnih območij

Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja se določajo za načrtovanje prostorskih ureditev in rešitev ter urejanja in rabe naravnih dobrin ter za izvajanje posegov in dejavnosti, z namenom, da se ohranja ali dosega ugodno stanje tistih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno.

Na ekološko pomembnih območjih se v primeru obstoja alternativnih možnosti prostorske ureditve ne načrtujejo, če se zaradi njihove izvedbe lahko bistveno poslabša ugodno stanje habitatnih tipov ali vrst, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno, v drugih primerih pa se načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

3.5.1 Splošne varstvene usmeritve

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

3.5.2 Konkretne varstvene usmeritve za varstvo ekološko pomembnega območja

Del območja predvidenega pridobivalnega prostora je še neizkoriščen, tako bi poseg izkoriščanja lahko imel za posledico fizično izgubo habitata varovanih vrst, pa tudi še veliko večjo izgubo, ki bi jo prinesle motnje zaradi hrupa, osvetljevanja in neprimerne ureditve območja (glede prašenja, zasajanja, urejanja ravnanja z odpadki, ograjevanja območja...); motnja bi predstavljala umikanje iz širšega območja zaradi hrupa, osvetljevanja in prašenja, če bi bilo območje kamnoloma neograjeno, obstaja možnost padca živali v pridobivalni prostor, neurejeno odlaganje organskih odpadkov pa bi na človeka lahko navajalo medveda kar bi lahko povečalo konflikt med velikimi zvermi in človekom.

Zaradi navedenega priporočamo, da se poleg usmeritev za Natura 2000 območja upošteva še naslednje:

- Območje izrabe mineralne surovine naj se ogradi tako, da bodo preprečeni padci velikih zveri v območje, kjer poteka izraba le te.
- V času delovanja je potrebno zagotoviti vse tehnične in druge ukrepe za preprečitev kakršnegakoli onesnaženja tal in okolice. Pri delih naj izvajalec uporablja stroje, ki ne puščajo mineralnih olj, ne oddajajo prekomerne količine izpušnih plinov in ne povzročajo prekomernega hrupa. V primeru onesnaženja naj bo predhodno pripravljen sanacijski načrt in deponija za skladiščenje onesnaženega materiala.
- Morebitni komunalni odpadki naj se iz območja kamnoloma redno odstranjujejo. Smetnjaki za komunalne odpadke naj se namestijo na tak način oz. naj se namestijo taki smetnjaki, da je divjim zverem (npr. medvedu (*Ursus arctos*)) preprečen dostop do smeti. Vsi smetnjaki morajo biti zračno tesni, tako da se iz njih vonj ne more širiti.
- Morebitne zasaditve naj se izvajajo z lokalnimi travnimi mešanicami, sadikami ali semeni.
- Sanacijski posegi naj predvidevajo tudi odstranjevanje morebitnih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst.

4 OPREDELITEV DO POSEGA

Menimo, da se **koncesija** za rudarsko pravico za izkoriščanje apnenca na pridobivalnem prostoru Gabrovec II **lahko podeli** ob upoštevanju zgoraj navedenih varstvenih usmeritev. Besedilo rudarskega projekta naj smiselno povzame konkretne usmeritve za varstvo naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij.

Morebitna vprašanja in dodatne pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Nova Gorica (tel. št. 05 3305310).

Pripravili:

Martina Stupar, univ.dipl.inž.geol.
Visoka naravovarstvena svetnica

Bojana Fajdiga, univ.dipl.biol.
Višja naravovarstvena svetovalka

Vodja OE NG po pooblastilu:
Klavdij Bajc, univ.dipl.biol.
Naravovarstveni svetnik

mag. Teo Hrvoje Oršanič
Direktor